

El moment Petrov

Han d'arribar encara els millors dies de la Humanitat?

01/09/2017 - 13:32



Periodista

ALBERT PUNSOLA

(/AUTOR/ALBERT-
PUNSOLA-44)

Sou amants dels diàlegs intel·ligents i ambiciosos? Esteu farts de sentir tot l'any tertúlies de poca volada? Si la resposta és doblement afirmativa, us recomano que us acosteu als [Munk Debates](https://www.munkdebates.com/) (<https://www.munkdebates.com/>). Aquests debats es fan cada sis mesos a Toronto des del 2008 i enfronten, a partir d'una qüestió

inicial, dos equips. Les úniques armes permeses en el xoc són les de l'argumentació i, com els equips estan formats per pensadors de primer nivell, el resultat no és altre que una estimulants discussió on tota l'energia es focalitza en les idees i no en els sentiments (o ressentiments) dels participants.

He sabut de l'existència d'aquests debats per pur atzar. Fa un parell de mesos, mirant el prestatge d'una llibreria de manera erràtica, un títol va captar la meua atenció: *Do Humankind's best days lie ahead?* (Han d'arribar encara els millors dies de la Humanitat?). Un títol tan suggestiu mereixia una compra immediata. I va valdre la pena. En un moment tenia al meu abast la transcripció d'un Munk Debate celebrat el novembre de 2016 entre [Steven Pinker](https://ca.wikipedia.org/wiki/Steven_Pinker) (https://ca.wikipedia.org/wiki/Steven_Pinker), [Matt Ridley](https://en.wikipedia.org/wiki/Matt_Ridley) (https://en.wikipedia.org/wiki/Matt_Ridley), [Alain de Botton](https://ca.wikipedia.org/wiki/Alain_de_Botton) (https://ca.wikipedia.org/wiki/Alain_de_Botton) i [Malcolm Gladwell](https://ca.wikipedia.org/wiki/Malcolm_Gladwell) (https://ca.wikipedia.org/wiki/Malcolm_Gladwell).

"Fa un parell de mesos, mirant el prestatge d'una llibreria de manera erràtica, un títol va captar la meua atenció: *Do Humankind's best days lie ahead?*"

Els dos primers confiaven en què la humanitat aniria millorant en el futur i els altres dos plantejaven seriosos dubtes sobre aquesta possibilitat. És impossible de resumir-ne tot el contingut, però bàsicament els "optimistes" es basaven en les estadístiques. I déu n'hi do el que n'extreien: la gent viu més que mai; s'han eradicat

malalties que abans implicaven una mort segura; des de la Segona Guerra Mundial cada dècada moren menys persones en guerres que l'anterior; fa 200 anys el 85% de la població mundial vivia en la pobresa extrema, ara només el 10%; el crim a escala global està en declivi, així com les discriminacions per raons de gènere o d'opció sexual. I el canvi climàtic? Segons Pinker és "el més greu dels nostres problemes" tot i així la seva convicció és que es podrà superar.



Els “escèptics” (perquè seria injust anomenar-los pessimistes) contraposaven a aquests arguments quantitatius una consideració qualitativa: la complexitat i impredictibilitat de la condició humana. Un exemple conegut de tothom és que la riquesa no fa la felicitat a partir d’un determinat nivell. Els avenços en diferents camps no es poden negar. Tanmateix el pas cap a successius estadis de desenvolupament només serveix per enterrar antics problemes i fer-ne néixer de nous.

Un exemple contundent d’aquesta forma de veure la història seria el que va succeir el 26 de setembre de 1983. Aquell dia un satèl·lit soviètic va advertir que un míssil balístic intercontinental havia estat llançat des d’una base de Montana (EUA) i que en 20 minuts arribaria a l’URSS.

Stanislav Petrov era un alt comandament de l’exèrcit roig que estava a càrrec del centre de coordinació de la defensa soviètica i havia de verificar la realitat d’aquesta amenaça i donar llum verda a un contraatac. O, en altres paraules, posar en marxa la destrucció del planeta. Després del primer avís, els ordinadors van advertir que s’acabaven de llançar 4 míssils més des dels EUA. En lloc de prémer el botó, Petrov va pensar, amb admirable fredor, que no tenia sentit iniciar un atac nuclear amb 5 míssils i que per tant era molt més probable que s’hagués produït un error informàtic, com així va ser.

Segons els escèptics del debat, que van citar el cas, el moment Petrov eclipsa els arguments estadístics sobre el progrés perquè, mentre aquest sistema militar estigui vigent -i encara ho està- sembla bastant difícil d’afirmar que els millors dies de la humanitat estan per arribar. Petrov, que potser sigui l’única persona que *realment* ens ha salvat a tots, va ser reprès per les autoritats del seu país per no haver consultat amb els seus superiors una decisió tan delicada. El 2004 l’ [Association of World Citizens](http://www.worldcitizensunited.org/) (http://www.worldcitizensunited.org/) li va lliurar un premi consistent en un trofeu i 1.000 dòlars.



"Per molts riscos i amenaces que patim, tot els guanys que hem assolit han estat el resultat de que les persones han identificat problemes i s'han posat a treballar per solucionar-los"

Pinker i Ridley van optar per no comentar directament el moment Petrov i van concloure que tant l'optimisme com el pessimisme eren una mena de profecies autocomplertes. Seguint aquest raonament, per molts riscos i amenaces que patim, tot els guanys que hem assolit han estat el resultat de que les persones han

identificat problemes i s'han posat a treballar per solucionar-los, incloent-hi -i aquí Pinker i Ridley són més explícits- la proliferació nuclear. De la mateixa manera, aquells que veuen negre el futur acaben pensant que vindran tan mal dades que només s'han de preocupar de si mateixos. I aquest gir egoista contribueix, és clar, a que les coses vagin realment pitjor.

Els "optimistes" van acabar guanyant el debat. Una àmplia majoria dels assistents van donar suport a la tesi de que el millor està encara per arribar. Aquest estat d'esperit té un gran mèrit tenint en compte la situació política mundial. Ara fa uns dos segles, quan la Santa Aliança va restaurar les monarquies absolutes, semblava que tot progrés s'havia aturat, però aquesta etapa només va ser el prolegomen de les revolucions que van alliberar de la tirania a milions de persones. Aquest patró es podria repetir amb estímuls propis d'aquesta època. La llibertat no és ara l'únic factor en joc, cal afegir-hi la possibilitat de generar una civilització adaptada als límits del planeta, que no depengui d'un moment Petrov.

Categories: [Terra](/categories/terra) (/categories/terra)

Share 0

Tuit



(<https://plus.google.com/share?url=https%3A//www.sostenible.cat/opinio/el-moment-petrov>)



(<https://www.sostenible.cat/print/opinio/el-moment-petrov>)

Relacionats

Notícia

El confinament transforma les ciutats en un oasi efímer per als animals (/noticia/el-confinament-transforma-les-ciutats-en-un-oasi-efimer-per-als-animals)



(/noticia/el-confinament-transforma-les-ciutats-en-un-oasi-efimer-per-als-animals) Quin

impacte sobre la fauna té el confinament de les persones a les ciutats? Arran de la crisi del coronavirus, aquesta pregunta ha estat freqüent i ha donat lloc a moltes especulacions. Tot i que no hi ha dades per estimar l'impacte, els estudis previs permeten anticipar-ne algunes conseqüències.

Article

Aquesta setmana celebra el #SantJordiDocAmbCat amb recomanacions de recursos ambientals (/article/aquesta-setmana-celebra-el-santjordidocambcat-amb-recomanacions-de-recursos-ambientals)



(/article/aquesta-setmana-celebra-el-santjordidocambcat-amb-recomanacions-de-recursos-ambientals)

Del 20 al 26 d'abril, les persones vinculades a biblioteques ambientals catalanes de la xarxa DocAmbCat compartiran a les webs i xarxes socials recomanacions de llibres, jocs, vídeos, fotos, activitats... relacionades amb la natura i el medi ambient.

Notícia

Les entitats uneixen esforços amb el Manifest "Acció global pel clima" (/noticia/les-entitats-uneixen-esforcos-amb-el-manifest-accio-global-pel-clima)



(/noticia/les-entitats-uneixen-esforcos-amb-el-manifest-accio-global-pel-clima) Avui, quan tota la població

pateix en la seva pròpia pell la pandèmia del coronavirus i les seves conseqüències, es fa patent el que és urgent i ineludible: unir esforços per, solidàriament, fer front a la malaltia i les seves repercussions sanitàries i socials. Unes conseqüències que pateixen en major grau les persones i els col·lectius més vulnerables, que suporten no només la crisi sanitària sinó la precarització i l'empitjorament de les seves ja poc dignes condicions de vida.

Butlletí

Correu electrònic *

Subscriu

[Enviaments anteriors \(/newsletter/sostenible\)](/newsletter/sostenible)



(/)

Revista de la **xarxa** de ciutats
i pobles cap a la sostenibilitat



**Diputació
Barcelona**

<http://www.diba.cat>

[Arxiu \(/arxiu\)](#)

[Continguts per categoria \(/tagclouds/chunk/3\)](#)

[Continguts per etiqueta \(/tagclouds/chunk/1\)](#)

[Continguts per municipi \(/tagclouds/chunk/2\)](#)

[Avis legal \(http://www.diba.cat/avislegal\)](http://www.diba.cat/avislegal)

[Contacte \(/formulari/contacte\)](#)

[RSS \(https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=\)](https://www.sostenible.cat/pagina/rss#overlay-context=)



<https://www.facebook.com/Sosteniblecat-146513494888>



<http://www.twitter.com/xarxasost>



<http://youtube.com/xarxasost>



[\(rss.xml\)](#)